Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 43. posiedzeniu Senatu
w dniu 16 października 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski

Szanowna Pani Minister!

W ślad za pismem Departamentu Transformacji Ciepłownictwa i Efektywności Energetycznej z dnia 28 stycznia 2025 r. (sygn. DCE-WKiC.055.112.2024.AG) skierowanym do pani Aliny Pisieckiej, przewodniczącej Zarządu Stowarzyszenia Producentów Energii z Odpadów, i pana Bogusława Regulskiego, wiceprezesa zarządu Izby Gospodarczej „Ciepłownictwo Polskie", dotyczącym kwalifikacji ciepła odzyskiwanego w instalacjach termicznego przekształcania odpadów (ITPO) jako tzw. ciepła odpadowego zwracam się z uprzejmą prośbą o ponowne przeanalizowanie stanowiska ministerstwa w tej sprawie.

W przekazanej odpowiedzi wskazano, że wytwarzane w ITPO ciepło nie może zostać uznane za ciepło odpadowe, gdyż instalacje te są projektowane i budowane w celu wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej. Tymczasem zarówno art. 2 pkt 9 dyrektywy (UE) 2018/2001 (RED II), jak i art. 26 dyrektywy (UE) 2023/1791 w sprawie efektywności energetycznej (EED) oraz zalecenie Komisji (UE) 2024/2395 z dnia 2 września 2024 r. jednoznacznie wskazują, że państwa członkowskie mają swobodę w przyjmowaniu krajowych rozwiązań uznających ciepło odzyskiwane z procesów przetwarzania odpadów za ciepło odpadowe – niezależnie od tego, czy instalacja funkcjonuje w kogeneracji, czy też nie.

Rozwiązania takie zostały już wprowadzone w wielu państwach UE, m.in. we Francji, w Niemczech, Austrii i Holandii, gdzie ciepło z ITPO uznaje się za odpadowe, co umożliwia jego wykorzystanie w systemach ciepłowniczych oraz dostęp do środków unijnych w ramach transformacji energetycznej.

Wobec tego zwracam się z następującymi pytaniami.

1. Czy stanowisko przedstawione w piśmie z dnia 28 stycznia 2025 r. oznacza, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest zainteresowane opracowaniem krajowych wytycznych lub inicjatywy legislacyjnej w zakresie uznania ciepła z ITPO za ciepło odpadowe?

2. Jeżeli tak, to z jakich przyczyn ministerstwo odstępuje od wdrożenia rozwiązań, które zostały już pozytywnie ocenione i zastosowane w innych państwach Unii Europejskiej?

3. Czy resort planuje ponowne przeanalizowanie tej kwestii w świetle nowych wytycznych Komisji Europejskiej – zalecenie (UE) 2024/2395 oraz komunikat C(2024)5043 – oraz w kontekście zapewnienia statusu „efektywnego systemu ciepłowniczego" (EDHC) dla polskich miast współpracujących z ITPO?

Uprzejmie proszę o przedstawienie stanowiska ministerstwa we wskazanym zakresie oraz informacji, czy planowane są dalsze prace analityczne lub legislacyjne, które pozwolą na uwzględnienie ciepła z instalacji termicznego przetwarzania odpadów jako ciepła odpadowego zgodnie z prawem UE i praktyką innych państw członkowskich.

Ewa Monika Kaliszuk
senator RP